

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ ГРАД ВРАЦА

ПРОЕКТ НА

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ

ИКОНОПИС

ЗА РАЗШИРЕНА ПОДГОТОВКА

В ТРЕТИ КЛАС

НА НАЧАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА ТРЕТИ КЛАС

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по **иконопис – разширена подготовка (ИУЧ)** в III клас на начален етап има за цел да изгражда художествената и естетическа култура на учениците и води до развитие на творческите им способности, играе съществена роля за цялостното развитие на личността на ученика.

Чрез обучението в ИУЧ Иконопис в III клас се цели учениците :

- да опознаят богатото ни изобразително наследство;
- да почувстват, осмислят и обикнат красотата в ортодоксалното изобразяване;
- да натрупат познания и умения в областта на православния изобразителен канон, православната иконография, техниката и технологията на иконописца;
- да се запознаят с иконописната традиция;
- да ценят и познават достиженията на дълголетната ни духовност, оцелели в ръкописи, щампи, храмове и манастири.

Православната изобразителна култура е интегрирала в сложен композиционен и семантичен синтез, геометричен, флорален и зооморфен орнамент, човешки фигури и фигури на животни, пейзажни и архитектурни елементи, одеяния, атрибути и аксесоари. Учебната практика е основата за постигане на необходимото художническо умение.

Учебната програма по иконопис за разширена подготовка съдейства да се постигне разкриване на типологичните особености на отношението на учениците към изкуството и по този начин да се улесни адаптацията на личността и на групата ученици към социалната среда, да се развият максимално техните интелектуално-духовни, сензорно-възприемателни, емоционално-естетически и творчески способности.

Учебното съдържание обхваща основни проблеми на възприемане на действителността, на възприемане на изкуството, на учебно-творческата изобразителна дейност.

Учебната програма е разработена в съответствие с ДОС за учебното съдържание. Тя се осъществява като специализирана дейност със **затвърдяващ и усъвършенстващ характер**.

Програмата е ориентирана към усвояване и практическо прилагане на новите знания и умения от общообразователния минимум. Чрез нея се **доразвиват** личните умения, способности, въображение, психика, емоции, естетика и творческа свобода на учениците.

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА ТРЕТИ КЛАС

Наред с основните за предмета понятия чрез обучението по изобразително изкуство в III клас в допълнителна подготовка се осъществяват различни междупредметни връзки и се усвояват **понятия с интегрален характер**: природна среда, видове изкуства, изразни средства, визуални знаци, обем, пространство, ритъм, движение, въображение, творчество.

Темите са формулирани съобразно различни дидактически съображения, затова не са представени в логическа последователност.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Области на компетентност	Знания, умения, отношения
Обект и среда	• Описва и визуализира детайли на основни елементи от средата, както и впечатления, представи за разнообразие на форми и пространство. • Различава и описва експресивни възможности на реални и фантазни обекти и пространство.
Обект и образ	• Съпоставя най-общо възможности на различни сетивни усещания - зрителни, звукови, тактилни, за създаване на фигуративни и нефигуративни изображения. • Използва по усет разнообразни изразни средства за рисуване, апликиране, моделиране и конструиране при изобразяване на реални и фантазни обекти и ситуации. • Интерпретира чрез изобразителна дейност свои впечатления и асоциации от действителността и произведения на различни видове изкуство - изобразително, словесно, кино.
Зрител и творба	• Формира обща представа за ролята на произведенията на изобразителното изкуство за естетизиране на околната среда. • Ориентира се и назовава отделни видове и жанрове изобразителни изкуства. • Определя и сравнява материали и техники на изпълнение. • Познава особености на графични, живописни и пластични изразни средства. • Познава, разграничава и съпоставя основни пластични елементи на изображението - форма, цвят, конструкция, обем.
Визуална комуникация	• Познава основни видове визуални знаци и символи. • Различава основни елементи на визуални знаци.
Материали и техники	• Получава и използва светли, тъмни и контрастни цветове. • Развива сръчност и умения за използване на инструменти и пособия. • Избира и използва определени изобразителни материали и техники за изразяване на емоционални състояния.

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА ТРЕТИ КЛАС

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Забележка: Нови понятия не се предвиждат.

Обществени и жилищни сгради	• Описва визуални характеристики на различни видове обществени сгради (училища, театри, спортни зали, гари, религиозни и култови сгради) . • Изобразява по наблюдение и впечатления архитектурни елементи на различни видове обществени сгради. • Сравнява архитектурата на различни обществени сгради по вид и предназначение.
Вътрешна и външна архитектурна среда	• Открива визуални особености на вътрешната и външната архитектурна среда (интериор, екстериор). • Представя в изображения вътрешна и външна архитектурна среда. • Интерпретира чрез изобразителна дейност характерни елементи на вътрешната и външната архитектурна среда (покриви, кули, колони, стълби, помещения).
Образи и форми – декоративни образи	• Придобива основни представи за различни видове декоративни образи (видове орнамент, геометричен и фигуративен). • Създава декоративни образи чрез стилизация, ритъм и симетрия. • Сравнява изобразителните качества на различни видове декоративни образи. • Създава самостоятелно декоративен орнамент от геометрични елементи, съдържащ православни символи.
Образи и цветове – топли и студени цветове	• Разграничава топли и студени цветове в различни изображения. • Изобразява реални и фантазни образи по впечатление и въображение, като използва топли и студени цветове. • Интерпретира устно и в изобразителна дейност въздействието на творби с топли и студени цветове.
Народно творчество и занаяти	• Познава творби от народното творчество и народните занаяти. • Създава проекти и творби, вдъхновени от народното творчество. • Изразява устно и в изобразителна дейност свои впечатления от творби на народното творчество и занаяти.

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА ТРЕТИ КЛАС

Приложни изкуства	• Познава различните видове приложни изкуства (керамика, текстил, дърворезба). • Различава произведения на различни видове приложни изкуства по използвани материали и начин на изработване. • Коментира ролята на приложните изкуства в живота на хората.
Изобразителни технологии	• Познава особеностите на графични, живописни и пластични изразни средства. • Познава изобразителни техники за отпечатване, моделиране и конструиране. • Прилага изобразителни технологии за: отпечатване на монотипия и апликация, моделиране с помощта на конструкция, художествено конструиране. • Изразява впечатления и предпочитания към възможностите на изобразителните технологии. • Определя и сравнява техники на изпълнение на различни изобразителни задачи.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове – 32 учебни часа

За затвърждаване и практически дейности	40%
Надграждане и практически дейности	54%
За диагностика	6%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценяването по изобразително изкуство има дидактически и естетически показатели.

Дидактическите показатели се отнасят до изпълнение на поставените учебни задачи в количествено и формално дидактическо отношение.

Естетическите показатели отразяват качествените характеристики на резултатите от детската изобразителната дейност както в учебен, така и неучебен аспект. Например: Една рисунка на ученик от трети клас може да не отговаря стриктно на изискванията в учебната задача, но да е изпълнена с присъщата детска експресивност и оригиналност. В такъв случай „коэффициентът за качество” трябва да се отрази в положителен смисъл на оценката.

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА ТРЕТИ КЛАС

Оценката е комплексна, словесна, но преобладават естетическите показатели.

Основен принцип на оценяването по изобразително изкуство е развитието на общите изобразителни способности според приетите етапи в теорията на детската изобразителна дейност.

Оценяването при всички случаи е поощрително, в полза на ученика. То отразява желането и интереса на ученика към участие избираемите учебни часове за разширена подготовка по изобразително изкуство и стремежа му да развива собствените му възможности, творческо мислене и въображение.

Входящото и изходящото равнище се оценяват чрез:

- резултат от изпълнената задача;
- интерактивен тест – разпознаване на творби на известни художници, познаване на техники, материали, пособия за работа.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Образователните дейности в обучението по иконопис (разширена подготовка) не са свързани само с конкретните теми. Те имат междупредметен характер и са насочени към придобиване на ключови компетентности, ориентирани към личностното развитие на ученика.

Придава се **важно значение** на междупредметните връзки. За обучението по изобразително изкуство това е ключов проблем от изключително значение за успешна учебна работа. Същността на зрителното възприятие и на изобразителната дейност свързва този предмет с обучението по останалите предмети, изучавани във втори клас. В начален етап всички предмети са в тясна, неразривна връзка помежду си. По този начин се дава възможност ученикът да бъде обучаван, образован чрез процес, имащ интегрално-ситуационна насоченост.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
Компетентности в областта на българския език	• Разширяване на речника на учениците с нови понятия за изкуството. • Участие в комуникативна ситуация чрез подходящи езикови средства. • Изразяване на настроение и чувства чрез подбор на подходящи езикови средства.

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА ТРЕТИ КЛАС

	• Описание на наблюдавана случка, предмет, животно, човек чрез подбиране на подходящи езикови средства. • Усъвършенстване на устната реч – споделяне на впечатления и изразяване на собствено мнение по зададена тема. • Описание на наблюдавана картина или серия от картини. Изразяване на собствено мнение. • Описание на наблюдавана картина или серия от картини • Изразяване на настроение и чувства чрез подбор на подходящи езикови средства. • Споделяне на преживявания във връзка с конкретна ситуация/случка/. • Изразяване на настроения и чувства чрез подбор на подходящи езикови средства. • Участва в сценично представление.
Умения за общуване на чужди езици	• Практическо усвояване на понятийни категории – цветове. • Усвояване на компенсаторни стратегии на общуването, картинен речник. • Картинна азбука и картинен речник.
Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите	• Групиране и съпоставяне на обекти по определен визуален признак. • Развиване на представи за визуални характеристики на геометрични форми и линии, познаване на мерни единици, съотношения и количества.
Компетентности в областта на околния свят	• Наблюдение на природни обекти и среда. • Забележителности от родния край/селище във връзка с миналото и настоящето. • Народен календар: празници и обичаи, обредни хлябове, традиции. • Народно творчество.

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА ТРЕТИ КЛАС

Компетентности в областта на предприемачество и маркетинг	• Макет на архитект. Обект чрез разгъвка. • Работа с хартия и картон. • Чертане с прекъсната и непрекъсната линия, работа с инструменти и пособия за чертане. • Изработване на изделия от листове и материали чрез изрязване и украсяване. • Познава знаци за визуална комуникация. • Сглобяване, комбиниране на материали.
Дигитална компетентност	• Използване на информация от цифрови средства при създаване на различни видове изображения (образи, знаци). • Интерактивна употреба на информационно-комуникативни технически средства с помощта на учителя за възприемане на художествени произведения и сбирки. • Виртуални посещения на галерии.
Умения за учене	• Планиране на самостоятелната работа на ученика. • Участие в творческа екипна работа. • Търсене на информация по определена тема и използване в самостоятелна изобразителна дейност.
Социални и граждански компетентности	• Изразяване на междуличностни и межкултурни умения за общуване при участие в колективни творчески проекти. • Изобразяване на природни обекти от родния край, рисуване на природни картини от различни сезони. • Познават достиженията на дълголетната ни духовност, оцелели в ръкописи, щампи, храмове и манастири
Инициативност и предприемчивост	• Развиване на инициативност, креативност и новаторство чрез участие в проектни дейности. • Практическо използване на материали и пособия, представяне на резултати от творчески дейности в обществена среда. • Представяне на продукта от самостоятелно изпълнена изобразителна задача пред

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА ТРЕТИ КЛАС

	учениците от класа.
Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество	• Споделяне на емоционални преживявания чрез творчество като възможност за артистично себеизразяване. • Участие в игрова дейност за артистично себеизразяване и участие в културния живот. • Развиване на естетическо чувство чрез артистично себеизразяване и включване в културния живот. • Посещения на музеи, галерии и сбирки за възприемане ролята на естетически фактори в околната среда (природна и обществена). • Организиране на изложба за представяне на резултатите от индивидуална и колективна изобразителна дейност на учениците (рисушки, аппликации, моделирани фигури и др.) в училището, в общността.
Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт	• Дискутиране на проблеми, свързани с различия и неравенство между хората. • Изобразяване на примери за проява на лична отговорност при опазване на околната среда и здравето на човека. • Дискутиране на възможности за устойчиво използване на материали и ресурси в учебния процес.